

Uusi Ruotsin ja Suomen välistä yhteistyötä kartoittava barometri: muuttoliike ennätysalhaalla

Johdanto

Hanasaari ja Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto ovat tuottaneet uuden ruotsalais-suomalaisesta yhteistyötä tutkivan barometrin. Barometri kartoittaa maiden välisen yhteistyön laajuutta ja laatua useilla yhteiskunnan osa-alueilla ja sektoreilla.

Leipäteksti

Tämän vuoden barometri on ensimmäinen lajissaan, ja sen tulokset osoittavat muun muassa, että muuttoliike Ruotsista Suomeen ja Suomesta Ruotsiin oli vuonna 2022 vähäisintä koko 2000-luvulla. Vuonna 2022 Ruotsista muutti Suomeen runsaat 2 000 henkilöä ja vain hieman yli 200 enemmän siirtyi Suomesta Ruotsiin.

”Myös Suomessa syntyneiden määrä on laskenut Ruotsissa huomattavasti 2000-luvun aikana, 195 447 henkilöstä vuonna 2000 133 083 henkilöön vuonna 2022. Tämä johtuu lähinnä siitä, että 1950- ja 1960-luvuilla työn perässä Ruotsiin muuttaneita on kuollut. Samaan aikaan Ruotsissa syntyneiden määrä on lähes kaksinkertaistunut Suomessa, sillä vuonna 2000 heitä oli 3 981 ja vuonna 2022 kaikkiaan 7 668”, kertoo Hanasaaren projektipäällikkö Janne Wikström, joka on vastannut barometriin liittyvästä työstä.

Vaikka muuttoliike on ollut viime vuosina laskusuunnassa, ruotsalaiset ja suomalaiset ovat edelleen kummassakin naapurimaassa suurin vähemmistö. Ruotsissa syntyperältään suomalaiset ovat suurin vähemmistö muun muassa Tukholman ympäristökunnissa, Norrlandin rannikolla sekä teollisuuspaikkakunnilla Ruotsin länsiosissa.

”Ruotsalaiset ovat puolestaan suurin vähemmistö suurimmassa osassa Länsi- ja Pohjois-Suomen kuntia sekä Ahvenanmaalla, jossa heidän osuutensa on yli kymmenen prosenttia koko väestöstä”, Janne Wikström kertoo.

Hanasaaren ja Suomalais-ruotsalaisen kulttuurirahaston kahdenvälinen barometri tarkastelee muuttoliikkeen lisäksi yhteistyötä elinkeinoelämän, kulttuurin, politiikan, koulutuksen ja tutkimuksen aloilla sekä kansalaisyhteiskunnassa, ja ennen kaikkea puolustuksen ja turvallisuuden osa-alueilla. Pääasiallisina tiedonkeruumenetelminä ja tietolähteinä on käytetty mielipidekyselyitä, fokushaastatteluita sekä Suomen Tilastokeskuksen, Ruotsin tilastollisen keskustuimiston Statistiska Centralbyrånin ja Pohjoismaiden ministerineuvoston alaisen kansainvälisen Nordregio-tutkimuskeskuksen tilastoja. Se sisältää dataa myös aiemmista barometreistä.

Kauppaan liittyen barometristä käy ilmi, että Ruotsi on Suomen suurin kauppakumppani sekä tuonnin että viennin suhteen. Ruotsille Suomi on sen sijaan viidenneksi suurin vientimaa ja seitsemänneksi suurin tuontimaa.

”On mielenkiintoista todeta, että useimmista suorista ulkomaisista investoinneista Norrbottenin, Västerbottenin, Taalainmaan, Itä-Götanmaan ja Kalmarin lääneissä vastaa suomalainen pääoma, kun taas ruotsalainen pääoma on useimpien suorien ulkomaisten investointien takana kaikilla alueilla Suomessa lukuun ottamatta Lappia, Keski-Pohjanmaata, Pohjois-Savoaa ja Pohjois-Karjalaa”, sanoo tutkimuskeskus Nordregion entinen johtaja tri Kjell Nilsson.

Nilsson kuului barometristä vastaavaan työryhmään yhdessä Janne Wikströmin (toim.), Emma Isoherrasen, Heikki Pakarisen ja Emil Welvestamin kanssa.

”Vaikka barometri paljastaa joitakin huolestuttavia lukuja muun muassa maiden välisestä muuttoliikkeestä, se myös vahvistaa käsitystä Suomesta ja Ruotsista lähellä toisiaan olevina maina, joiden välillä tapahtuu vuorovaikutusta eri tasoilla ja joiden välillä vallitsee vakaa luottamus ennen kaikkea puolustuksen, ulkopolitiikan, talouden ja elinkeinoelämän aloilla”, toteaa Janne Wikström.

Barometrin tavoitteena on se, että journalistit, poliitikot, virkamiehet ja suuri yleisö voivat käyttää sitä silloin, kun he haluavat muodostaa käsityksen ajankohtaisista ruotsalais-suomalaisista kysymyksistä. Sitä voidaan hyödyntää myös tietopohjana viranomaispäätöksenteossa sekä sisäisenä työkaluna Hanasaaren kahdenvälisessä työssä.

Barometri on luettavissa täällä: www.hanaholmen.fi/barometri